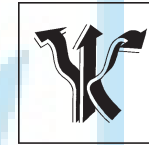

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

**МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з дисципліни
“НАУКОВО-ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ
ПРОФІЛАКТИКИ ПРАВОПОРУШЕНЬ”
(для спеціалістів)**

МАУП

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2012

Підготовлено професором кафедри правоохоронної діяльності
Е. І. Низенком

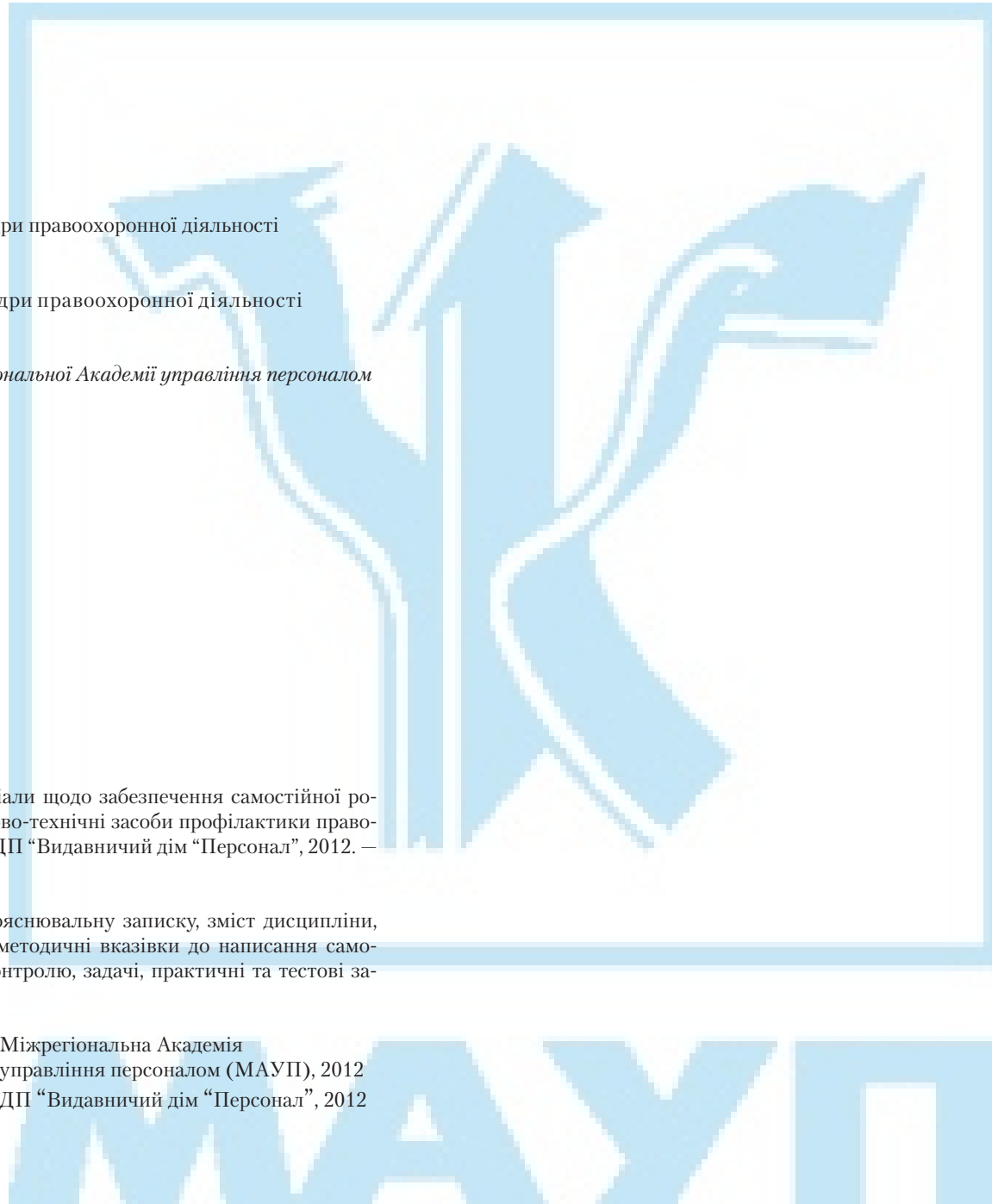
Затверджено на засіданні кафедри правоохоронної діяльності
(протокол № 4 від 23.11.09)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Низенко Е. І. Методичні матеріали щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни “Науково-технічні засоби профілактики правопорушень” (для спеціалістів). — К.: ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2012. — 46 с.

Методичні матеріали містять пояснювальну записку, зміст дисципліни, теми самостійних робіт студентів, методичні вказівки до написання самостійної роботи, питання для самоконтролю, задачі, практичні та тестові завдання, а також список літератури.

- © Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2012
- © ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2012

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни.....	5
Теми самостійної роботи студентів.....	7
Список літератури.....	41

Відповідальний за випуск *А. Д. Везеренко*
Редактор *Г. Я. Кужільний*
Комп'ютерне верстання *С. А. Шередега*

Зам. № ВКЦ-4895

Формат 60×84/₁₆. Папір офсетний.
Друк ротатійний трафаретний.

Ум. друк. арк. — 2,68. Обл.-вид. арк. — 0,88. Наклад 50 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП “Видавничий дім “Персонал”
03039 Київ-39, просп. Червонозоряний, 119, літ. XX

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Самостійна робота студентів є складовою навчального процесу, основним засобом опанування навчального матеріалу у вільний від обов'язкових навчальних занять час.

Мета самостійної роботи студентів з дисципліни “Науково-технічні засоби профілактики правопорушень” — сприяти засвоєнню у повному обсязі навчальної програми та формуванню самостійності, як особистісної риси та важливої професійної якості, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність.

Завдання самостійної роботи студентів з дисципліни “Науково-технічні засоби профілактики правопорушень” — засвоєння відповідних знань, їх закріплення та систематизація, а також їх застосування при виконанні практичних завдань. Самостійна робота забезпечує підготовку студентів до поточних аудиторних занять.

Зміст самостійної роботи студентів з дисципліни “Науково-технічні засоби профілактики правопорушень” визначається навчальною програмою, а також цими методичними матеріалами.

Основними формами самостійної роботи студентів з дисципліни “Науково-технічні засоби профілактики правопорушень” є:

- 1) опрацювання прослуханого лекційного матеріалу, обов'язкових та додаткових літературних джерел;
- 2) вивчення окремих тем або питань, передбачених для самостійного опрацювання;
- 3) виконання домашніх завдань;
- 4) виконання та письмове оформлення задач, схем, порівняльних таблиць та інших робіт;
- 5) підготовка до практичних занять;
- 6) підготовка до різних форм поточного контролю;
- 7) пошук та огляд літературних джерел за заданою проблематикою;
- 8) написання реферату за заданою проблематикою;
- 9) аналітичний розгляд наукової публікації;
- 10) підготовка контрольної роботи.

У процесі самостійної підготовки до практичних занять студенти повинні опрацювати прослуханий лекційний матеріал, всебічно розглянути зміст винесених питань на заняття, опрацювати навчальну літературу та відповідні нормативно-правові акти. Перевірку засво-

ення знань студенти здійснюють за допомогою питань для самоконтролю.

Домашнє завдання з дисципліни “Науково-технічні засоби профілактики правопорушень” виконується з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студента з винесеного на самостійне опрацювання навчального матеріалу. Поряд з оволодінням базовими теоретичними знаннями, доречно також вивчати і аналізувати практику їх реалізації, навички встановлення динаміки подій — механізму злочину та конструювання динамічної моделі поведінки злочинця. Вивченню в першу чергу підлягають передовий досвід слідчої, експертної та судової практики.

Практичні завдання (задачі) мають своєю метою закріпити теоретичні знання студентів і головне — привити їм навички роботи з нормативними актами. Їх необхідно виконувати у письмовій формі з розгорнутим мотивованим рішенням. При виконанні домашніх завдань студенти повинні продемонструвати уміння самостійно аналізувати конкретні ситуації, аргументовано відповідати на поставлені в задачах питання, використовуючи відповідні нормативні акти. Відповіді на поставлені в задачах питання повинні бути повними і обґрунтованими.

Важливим засобом у засвоєнні знань є написання рефератів. Написання реферату за заданою проблематикою необхідно починати з власного добре продуманого вступу. У вступі визначається мета дослідження, з максимально можливою точністю встановлюються рамки розгляданої теми, визначаються методи її дослідження. Він служить перехідним містком до основного дослідження. В ньому повинно бути відображено практичне і теоретичне значення теми.

В основній частині роботи мова повинна йти перш за все про зміст досліджуваної проблеми. У даному випадку необхідно дати чітке обґрунтування того, чому саме такому рішення потрібно віддати перевагу. *Робота повинна завершуватись висновками.*

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів:

- оцінка “відмінно” — студент повно і всебічно розкриває винесені на самостійне опрацювання питання теми, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідної теми і може аргументовано її доводити;
- оцінка “добре” — рівень знань студентів загалом відповідає вказаним вище вимогам, але мають місце деякі упущення при виконанні завдань, винесених на самостійне опрацювання, а об-

- 40. Христинко В. Е. Психология жертвы. — Х., 2001.
- 41. Шакур В. І. Суспільство і злочинність. — К., 2003.
- 42. Юридична енциклопедія: У 5 т. — К., 1998—2003.

19. Ковалкин А. А., Хрупта Н. С., Чубарев В. Л. Деятельность органов внутренних дел по выявлению и предупреждению группового сбыта наркотических средств. — К., 1993.
20. Кримінологія і профілактика злочинів: Курс лекцій / Ю. В. Александров, А. П. Гаврилишин, О. М. Джуца та ін.; за ред. В. Г. Лихолоба. — К., 1996 — Кн. 1. Загальна частина.
21. Кримінологія і профілактика злочинів Курс лекцій / Ю. В. Александров, А. П. Гаврилишин, О. М. Джуца та ін.; За ред. О. М. Джуца. — К., 1996 — Кн. 2. Особлива частина.
22. Кримінологія: Підручник / М. І. Ануфрієв, Ю. В. Александров, В. М. Грінчак та ін. — К., 2002.
23. Кримінологія: Підручник / За ред. проф. Давниша. — Х., 2003.
24. Кримінологія: Підручник / За ред. акад. В. Н. Кудрявцева. — М., 2004.
25. Кримінологія: Спеціалізований курс лекцій зі схемами (Загальна та особлива частина). / За заг. ред. О. М. Джуци. — К., 2001.
26. Ковалкин А. А. Латентная преступность и ее выявление органами внутренних дел. — К., 1995.
27. Кудрявцев В. Н. Генезис преступления. — М., 1998.
28. Лебедеко В. І. Проституція: поняття, характеристика і правові засади профілактики її розповсюдження. — К., 1994.
29. Литвак О. М. Державний вплив на злочинність — К., 2000.
30. Литвак О. М. Злочинність, її причини та профілактика. — К., 1997.
31. Литвак О. М. Держава і злочинність. — К., 1994.
32. Мельник М. І. Корупція: сутність, заходи протидії. — К., 2001.
33. Низенко Е. И. Научно-технические методы и средства в профилактической деятельности органов внутренних дел (науч.-практи. пособ.) — К., 1981.
34. Пророков И. И. Предотвращение преступлений средствами криминалистической техники. (учебн. пособ.) — М., 1964.
35. Предупреждение самоубийств: изучение и проведение предупредительных мер / А. Г. Амбрунова и др. — М., 1980.
36. Рущенко І. П. Соціологія злочинності. — Х., 2001.
37. Салтєвський М. В. Криміналістика у сучасному викладі: Підручник — К.: Кондр, 2006.
38. Суїцид: Хрестоматія по суїциду. — К., 1996.
39. Туляков В. О. Віктимологія: соціальні та кримінологічні проблеми. — Одеса, 2000.

грунтування неточні і не підтверджуються достатньо обґрунтованими доказами;

- оцінка “задовільно” — студент розкрив винесені на самостійне опрацювання питання, в загальних рисах розуміє їх суть, намагається робити висновки, але при цьому допускає грубі помилки, матеріал викладає нелогічно і невпевнено;
- оцінка “незадовільно” — студент не в змозі дати відповідь на поставлене запитання або відповідь неправильна, не розуміє суті питання і не може зробити висновки.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“НАУКОВО-ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ
ПРОФІЛАКТИКИ ПРАВОПОРУШЕНЬ”

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Конституція України – К., 1996.
2. КК, КПК, КВК, КАП України.
3. Закон України “Про прокуратуру” від 5 листопада 1991 р.
4. Закон України “Про міліцію” від 20 грудня 1990 р.
5. Закон України “Про службу безпеки України” від 25 березня 1992 р.
6. Закон України “Про оперативно-розшукову діяльність” від 18 грудня 1992 р.
7. Закон України “Про боротьбу з корупцією” від 5 жовтня 1995 р.
8. Закон України “Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону” від 22 червня 2000 р.
9. Закон України “Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю” від 30 червня 1993 р.
10. Закон України “Про органи і служби у справах неповнолітніх та спеціальні установи для неповнолітніх” від 24 січня 1995 р. (у редакції від 06.07.99).
11. Закон України “Про обіг в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів” від 15 лютого 1995 р. (у редакції від 08.07.99).
12. Закон України “Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживання ними” від 15 лютого 1995 р.
13. Закон України “Про запобігання захворювання на СНІД та соціальний захист населення” від 12 грудня 1991 р. (у редакції від 03.03.98).
14. Про Комплексну програму профілактики злочинності на 2001–2005 роки: Указ Президента України від 25 грудня 2000 р.
15. Александров Ю. В. Кримінологія: Практикум, 2004.
16. Александров Ю. В., Гель А. П., Семаков Г. С. Кримінологія: Курс лекцій. – К., 2002.
17. Данишин І. М., Галина В. В., Кальман О. Г. Кримінологія. Особлива частина: Навч. посіб. для студ. юрид. спеціал. вищих закладів освіти / За ред. І. М. Данишина. – Харків, 1999.
18. Зелинский А. Ф. Кримінологія. – Харьков, 2000.

Номер теми	Назва змістового модуля і теми
1	2
	Змістовий модуль І. Загальні положення застосування науково-технічних засобів профілактики правопорушень
1	Поняття науково-технічних засобів профілактики правопорушень
2	Призначення, функції та класифікація видів науково-технічних засобів, які використовуються у процесі профілактики правопорушень
3	Технічний, тактичний і методичний аспекти застосування науково-технічних засобів профілактики правопорушень
4	Прийоми і методи непроцесуального використання криміналістичної та оперативної техніки в цілях інформаційного забезпечення профілактичної діяльності
5	Правомірне використання науково-технічних засобів в профілактиці злочинів
6	Організація застосування науково-технічних засобів і методів з метою профілактики злочинів
7	Особливості організаційної діяльності, що стосуються застосування технічних засобів у ході здійснення профілактичних операцій
8	Особливості організації і застосування в профілактиці злочинів технічних можливостей відомств, що не входять у систему правоохоронних органів
	Змістовий модуль ІІ. Застосування науково-технічних засобів і методів у загальній профілактиці злочинів
9	Особливості виявлення за допомогою науково-технічних засобів профілактики фактичних обставин, що сприяють формуванню злочинних задумів і полегшують їхнє здійснення

- д) безперервно контролювати проходження радіограм і дотримання в радіомережах радіодисципліни, вимог прихованого управління;
 - е) вести документи, що містять відомості про радіообмін;
 - є) забезпечити можливість ведення оперативно-керівним складом переговорів по радіо і за допомогою провідного телефонного зв'язку;
 - ж) усі відповіді неправильні;
 - з) усі відповіді правильні;
 - и) окремі відповіді неправильні.
- Література* [16; 17; 20; 21; 29; 33; 34; 37]

Тема 18. Тактика застосування даних, отриманих за допомогою пристроїв звукозапису та фотоапаратури у профілактиці побутових конфліктів

Відповідно до програми курсу, самостійне вивчення студентами цієї теми не передбачається.

1	2
10	Створення за допомогою науково-технічних засобів і методів об'єктивних умов, що ускладнюють реалізацію злочинних намірів на об'єктах зберігання товарно-матеріальних і грошових цінностей.
Змістовий модуль III. Використання органами внутрішніх справ науково-технічних засобів і методів в індивідуальній профілактиці злочинів	
11	Теоретико-правові засади застосування науково-технічних засобів в індивідуальній профілактиці злочинів
12	Проведення конкретних оперативно-профілактичних заходів для збирання і фіксації орієнтувальної інформації з метою запобігання протиправних дій особами, від яких можна чекати вчинення злочинів
13	Застосування науково-технічних засобів і методів в індивідуальній профілактиці злочинів на побутовому ґрунті
14	Введення ілюстративного матеріалу про окремі епізоди антисоціальної поведінки осіб, в процедуру індивідуальної профілактики злочинних посягань
Змістовий модуль IV. Криміналістичні засоби попередження злочинів	
15	Криміналістична техніка в профілактично-попереджувальних заходах
16	Використання результатів експертної практики для виявлення умов, що сприяють вчиненню злочинів, з метою попередження подібних у майбутньому
17	Управління науково-технічними засобами криміналістичної профілактики в практиці запобігання злочинів
18	Тактика застосування даних, отриманих за допомогою пристроїв звукозапису та фотоапаратури у профілактиці побутових конфліктів
Разом годин: 108	

ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Змістовий модуль I. Загальні положення застосування науково-технічних засобів профілактики правопорушень

Тема 1. Поняття науково-технічних засобів профілактики правопорушень

Питання для самоконтролю

1. Складові системи науково-технічних засобів профілактики правопорушень.
2. Джерела науково-технічних засобів профілактики правопорушень.
3. Класифікація криміналістичних засобів і методів.
4. Методи використання науково-технічних засобів профілактики правопорушень.
5. Критерії припустимості та використання науково-технічних засобів профілактики правопорушень.
6. Можливості застосування науково-технічних засобів у профілактиці правопорушень.
7. Завдання польової фотографії у профілактиці правопорушень.
8. Засоби, методи і прийому відеозапису при здійсненні загальної профілактики правопорушень.

Практичні завдання

1. Сформуйте власну модель поняття науково-технічних засобів профілактики правопорушень.
2. Зазначте, яка існує змістова відмінність між поняттями “спеціальна техніка попередження злочинів” і “науково-технічні засоби профілактики правопорушень”.
3. Визначте тактичні особливості процесу зйомки протиправних дій правопорушників у профілактичних цілях.
4. Наведіть ваші думки, щодо методів застосування даних зйомки, отриманих у ході реалізації профілактичних заходів, для здійснення впливу на осіб, від яких можна чекати скоєння злочину.
5. Поясніть порядок застосування в індивідуально-профілактичній роботі технічних засобів демонстрації документальних

- д) виявляти радіоперешкоди при роботі радіомережі на визначених частотах;
 - е) усі відповіді правильні;
 - є) окремі відповіді неправильні;
 - ж) усі відповіді неправильні.
2. До порушень радіодисципліни належить:
- а) передача відомостей щодо оперативно-розшукової діяльності органів МВС, а також всі інші радіопередачі, які можуть призвести до розголошення державної чи військової таємниць;
 - б) робота довільними (незарєєстровані) або зміненими радіоданими, несвоєчасна зміна частот, позивних, ключів;
 - в) передача службових радіограм відкритим текстом за допомогою телеграфу;
 - г) переговори приватного характеру;
 - д) переговори радистів непередбачуваними кодовими висловками;
 - е) передача позивних, кодових висловів, службових знаків більшої кількості, ніж це передбачено правилами радіообміну;
 - є) відхилення від номіналу даної робочої частоти передавачів понад припустимі для них норми;
 - ж) розголошення радіоданих (позивних, частот, ключів);
 - з) усі відповіді правильні;
 - и) окремі відповіді неправильні;
 - і) усі відповіді неправильні.
3. Черговий по радіовузлу підпорядковується керівнику зв'язку і зобов'язаний:
- а) встановити діючу схему радіозв'язку органів внутрішніх справ, установи, частини, мати радіодані, необхідні для роботи передбачених схемою радіостанції;
 - б) встановити стан зв'язку всього вузлу зв'язку і приймати заходи щодо забезпечення зв'язку в першу чергу на тих напрямках, де інші засоби зв'язку не забезпечують вимоги оперативно-службової роботи;
 - в) встановити, з якими кореспондентами необхідно підтримувати радіозв'язок, перевіряти їх знання щодо радіоданих і контролювати своєчасність зміни останніх;
 - г) з'ясувати причини несвоєчасного встановлення зв'язку, поганої чутності, усунути технічні ушкодження;

Практичні завдання

1. Охарактеризуйте особливості прийому і передачі сигналу від одного кореспондента до іншого при ретрансляції через проміжну радіостанцію.
2. Схарактеризуйте симплексний і дуплексний спосіб ретрансляції сигналу.
3. Схарактеризуйте способи організації і забезпечення радіозв'язку між двома пунктами по радіонапрямах і по радіомережі.
4. Переваги основного способу організації зв'язку в МВС по радіомережах.
5. Який спосіб організації радіозв'язку вибирають при здійсненні окремих тактичних операцій та інших оперативно-розшукових заходів?
6. Як визначають на практиці призначення і кількість радіомереж, які необхідно створити в підрозділах МВС, СБУ?
7. Окресліть радіомережу в органах і частинах воєнізованої пожежної охорони.
8. Окресліть радіомережу пожежних частин і їх автомашин.
9. Окресліть радіомережу автомашин зв'язку і оперативної частини.
10. Окресліть радіомережу пожежних частин, автомашини яких не мають безпосереднього радіозв'язку з центральним пунктом пожежного зв'язку.

Тестові завдання

Із запропонованих варіантів виберіть правильну відповідь:

1. Безпосередньо радіоконтроль за роботою радіостанцій в діаметрах і по радіонапрямах здійснюють головні радіостанції радіовузла УВС області і радіовузла центрального пункту пожежного зв'язку, які повинні:
 - а) стежити за дотриманням порядку застосування радіозасобів і правил радіообміну;
 - б) не допускати передачі відомостей, пов'язаних з оперативно-службовою діяльністю;
 - в) виявляти радіостанції, які запроваджують радіообмін на незареєстрованих радіоданих;
 - г) виявляти факти недотримання стабільності роботи передатчика, тобто відхилення від визначеної частоти;

даних задля прийняття щодо особи профілактики правильних дій у конфліктних ситуаціях.

6. Окресліть умови, яких слід дотримуватися, коли в рамках індивідуальної профілактики правопорушень виникає намір надати широкій гласності фотознімками, що відбивають негативні сторони поведінки осіб профілактики у суспільстві.

Завдання 2.

1. Підготуйте реферат за темою “Поняття, завдання та джерела науково-технічних засобів профілактики правопорушень”
2. Підготуйте реферат за темою “Класифікація засобів і методів науково-технічних засобів профілактики правопорушень”.
3. Підготуйте реферат за темою “Науково-технічні засоби профілактики правопорушень”.

Тестові завдання

Із запропонованих варіантів виберіть правильну відповідь:

- 1) Різноманітні за характером і конструкцією науково-технічні засоби профілактики, забезпечують у профілактичній роботі:
 - а) повноту інформації;
 - б) якість вхідної інформації;
 - в) швидку передачу відомостей;
 - г) фіксацію;
 - д) збереження;
 - е) обробку;
 - є) обґрунтованість рішення задач, покладених на органи внутрішніх справ, що стосуються профілактики правопорушень;
 - ж) профілактичну реєстрацію;
 - з) усі відповіді правильні;
 - и) усі відповіді неправильні;
 - і) окремі відповіді правильні.
- 2) На основі вивчення характеру і способів здійснення злочинів, експертно-криміналістичні й інші підрозділи органів внутрішніх справ вносять пропозиції, що стосуються забезпечення:
 - а) захисту документів від підробки;
 - б) виявлення повної підробки;
 - г) удосконалення конструкцій замикаючих пристроїв;
 - д) удосконалення захисних пристроїв;

- е) впровадження в практику технічних засобів охоронної сигналізації;
 - є) автоматичного контролю проходу на територію об'єкту;
 - ж) виявлення виносу або вивозу викраденої сировини;
 - з) усі відповіді правильні;
 - и) усі відповіді неправильні;
 - і) окремі відповіді правильні.
- 3) У профілактичній роботі все більшу роль відіграють:
- а) технічні засоби фіксації інформації;
 - б) технічні засоби відтворення інформації;
 - в) технічні засоби передачі інформації;
 - г) матеріальні носії образотворчої і звукової інформації, що застосовуються для профілактики злочинів;
 - д) технічні засоби керування;
 - е) технічні засоби фіксації умов, що сприяють здійсненню злочинів;
 - є) технічні засоби ідентифікації особи, яка проходить на територію об'єкта;
 - ж) усі відповіді правильні;
 - з) усі відповіді неправильні;
 - и) окремі відповіді неправильні.

Література [1; 2; 4; 14; 20]

Тема 2. Призначення, функції та класифікація видів науково-технічних засобів, які використовуються у процесі профілактики правопорушень

Питання для самоконтролю

1. Критерії поділу науково-технічних засобів з позиції теорії профілактики правопорушень.
2. Головні функції, які можуть бути виконані за допомогою відповідних науково-технічних засобів в сфері профілактики правопорушень.
3. Поняття правової природи даних, одержаних в результаті застосування науково-технічних засобів профілактики правопорушень.
4. Фізична суть фотографічного методу, який застосовують для зйомки об'єктів вночі.

- е) пошукової котушки, яка з'єднується з приладом за допомогою двожильного екранного кабелю з розйомом;
- ж) усі відповіді правильні;
- з) усі відповіді неправильні;
- и) не всі відповіді правильні.

Література [16; 17; 20; 30; 33]

Тема 16. Використання результатів експертної практики для виявлення умов, що сприяють вчиненню злочинів, з метою попередження подібних у майбутньому

Відповідно до програми курсу, самостійне вивчення студентами цієї теми не передбачається.

Тема 17. Управління науково-технічними засобами криміналістичної профілактики в практиці запобігання злочинів

Питання для самоконтролю

1. Дайте визначення поняття радіозв'язку.
2. Назвіть переваги радіозв'язку порівняно з іншими засобами зв'язку.
3. У чому причина обмеження ведення радіообміну тільки у напрямках, які не забезпечені лініями прямого телефоно-телеграфного зв'язку?
4. Як можливо класифікувати радіозасоби, які застосовуються в МВС та інших правоохоронних органах?
5. До якого виду радіозасобів можна віднести переносні радіостанції і такі, які необхідно ставити на автотранспорт, а також чемаданні аналоги?
6. Який радіозв'язок забезпечують ультракоткороткохвильові радіостанції малої потужності (до 100 вт) і короткохвильові радіостанції малої і середньої потужності?
7. Який вид радіозв'язку може здійснюватися за допомогою ключа або з використанням букводрукарського апарату?
8. Види радіозв'язку по характеру радіообміну та їх сутність.
9. В яких випадках радіозв'язок може здійснюватися між двома пунктами через проміжні радіостанції?
10. Способи здійснення зв'язку через проміжні радіостанції та їх сутність.

- є) ручки грубого й точного настроювання, які виведені на верхню панель блоку підсилювача;
 - ж) усі відповіді правильні;
 - з) усі відповіді неправильні;
 - и) не всі відповіді правильні.
2. Металощукач “ІМП” може бути зібраний для роботи в наступній послідовності:
- а) відкрити транспортне пакування й витягти частини металощукача;
 - б) відкрити нижню кришку блоку підсилювача, зачистити до блиску контактні поверхні елементів живлення, встановити їх відповідно до схеми на шильдиці;
 - в) зібрати всі коліна штанги, приєднати їх до пошукового елемента;
 - г) відгвинтити на один-два обороти гайку-барabanчик пошукового елемента, плавно без ривка встановити пошуковий елемент під таким кутом, щоб при роботі він був рівнобічний поверхні землі;
 - д) вкласти блок підсилювача в брезентову сумку, одягти її на праве плече;
 - е) підігнати відповідно до зросту довжину ремня сумки;
 - є) з’єднати кабель з підсилюючим блоком;
 - ж) натягти телефон;
 - з) тумблер вимикання-вімкнення живлення перевести в положення “увімкнути”;
 - и) усі відповіді правильні;
 - і) усі відповіді неправильні;
 - ї) не всі відповіді правильні
3. Конструктивно прилад “Омульт-63” виконаний у вигляді переносного пристрою, призначеного для розміщення в кишені одягу і складається з:
- а) генераторно-підсилюючого блоку;
 - б) пошукової котушки-датчика;
 - в) телефону ТМ-2А;
 - г) касети з акумуляторною батареєю;
 - д) органів комунікації і керування;
 - е) прорізі, у яку виведена ручка потенціометра для регулювання рівня гучності вихідного сигналу;

- 5. Особливості організації застосування в профілактиці злочинів технічних можливостей відомств, що не входять у систему правоохоронних органів.
- 6. Можливості використання технічних методів і засобів управління в профілактиці правопорушень.
- 7. Забезпечення дієвості та успішності розроблених профілактичних засобів за рахунок їх органічного поєднання з відповідними матеріальними засобами.
- 8. Залежність результатів профілактичної діяльності органів внутрішніх справ від того, наскільки глибоко співробітники міліції розуміють зміст задачі, шляхи, методи і засоби її вирішення.
- 9. Технологія оптимального вибору в кожному конкретному випадку відповідних приладів, пристроїв, апаратури.
- 10. Суб’єкти використання науково-технічних засобів в профілактиці злочинів.

Практичні завдання

- 1. Охарактеризуйте, в яких випадках використання науково-технічних засобів і методів визнають правомірними.
- 2. Зазначте, які фактори варто враховувати при організації застосування науково-технічних засобів профілактики злочинів, що впливають на їхню ефективність.
- 3. Складіть фрагмент описової частини плану заходів, що передбачає використання різної апаратури і приладів з метою профілактики злочинів.
- 4. Чому поточний план (на квартал) є основним організаційним документом в роботі з використання науково-технічних засобів у сфері профілактики.
- 5. Що являє собою конкретна організація застосування науково-технічних засобів профілактики (які позиції варто визначити в спеціальному розділі плану).
- 6. Послідовність і характер організаційної діяльності по забезпеченню ефективного використання технічних засобів і методів профілактики злочинів під час проведення відповідних заходів.
- 7. Особливості виявлення за допомогою науково-технічних засобів профілактики фактичних обставин, що сприяють формуванню злочинних задумів і полегшують їхнє здійснення.

8. Роль науково-технічних методів і засобів у реалізації заходів, пов'язаних з вивченням співробітниками органів внутрішніх справ оперативної обстановки на закріпленій за ними території.
9. Назвіть головну мету використання науково-технічних методів та засобів у профілактиці правопорушень.
10. Підготуйте реферат на тему “Негативні фактори організаційного порядку, що стосуються правоохоронних органів і знижують ефективність використання технічних засобів у профілактиці злочинів”.

Тестові завдання

Зазначте правильну відповідь.

1. Науково-технічні засоби профілактики правопорушень можна об'єднати в наступні класифікаційні групи:
 - а) Науково-технічні засоби спостереження: прилади бачення в темряві, біноклі, телескопи, телевізійні установки та інше;
 - б) науково-технічні засоби фіксації образотворчої інформації: фотозйомка, кінозйомка, відеозапис;
 - в) науково-технічні засоби фіксації розміщення сил і засобів на визначеній території. (до них відносяться карти світлоплани, магнітоплани);
 - г) науково-технічні засоби фіксації і відтворення усного мовлення: звукозаписні засоби, засоби відтворення і посилення мови;
 - д) науково-технічні засоби прийому і передачі інформації (це засоби радіо-і провідного зв'язку, апарати телеграфного зв'язку і т. ін.);
 - е) науково-технічні засоби збереження і пошуку облікових матеріалів: картотеки, фонотеки, кінофонотеки, альбоми й інші методи і засоби обліку (перфорування, мікрофільмування);
 - є) науково-технічні засоби забезпечення виховно-правової пропаганди: кінопроеційна апаратура, діапроектори, підсилюючі засоби, засоби поліграфічної множинної техніки, спеціальні агітаційні автобуси та ін.).
 - ж) централізовані й автономні, стаціонарні і переносні технічні засоби охоронної сигналізації, освітлення, кодові замки, засоби посилення захисту окремих перешкод, спеціальні

Практичні завдання

Завдання 1.

Підготуйте письмові відповіді на наступні запитання:

- 1) Розкрийте порядок налагоджування металошукача після його складання.
- 2) Розкрийте послідовність складання металошукача для роботи в положенні стоячи.
- 3) Визначте порядок перевірки результатів налагоджування металошукача після його складання за допомогою спеціального еталона.
- 4) Технічний огляд і догляд за металошукачем після кожного його застосування.
- 5) Визначте параметри (діаметр і товщину) металевих предметів, що можна виявити за допомогою пошукової котушки-датчика (діаметр 90 мм) металошукача “Омульт-63” на відстані до 5 см.
- 6) Яке джерело застосовуються для забезпечення напруги живлення металошукача “Омульт-63”.
- 7) Визначте скільки часу може безперервно працювати металошукач “Омульт-63” без перезарядження батареї із шести акумуляторів типу Д- 0,2.

Завдання 2.

1. Підготуйте реферат на тему “Індукційний напівпровідниковий металошукач “ІМП”.
2. Підготуйте реферат на тему “Пошуковий прилад “Омульт-63”.

Тестові завдання

Із запропонованих варіантів виберіть правильну відповідь:

1. Металошукач “ІМП” складається з:
 - а) пошукового елемента з укороченим коліном штанги;
 - б) блоку підсилювача;
 - в) штанги, що складаються із трьох колін, які згвинчуються між собою;
 - г) телефоном з оголів'ям;
 - д) транспортного пакування;
 - е) генераторної котушки, що розміщена у корпусі блока підсилювача;

- з) окремі відповіді неправильні;
- и) усі відповіді неправильні.

Література [16; 17; 20; 21; 30; 33; 34]

Тема 14. Введення ілюстративного матеріалу про окремі епізоди антисоціальної поведінки осіб, в процедуру індивідуальної профілактики злочинних посягань

Відповідно до програми курсу, самостійне вивчення студентами цієї теми не передбачається.

Змістовий модуль IV. Криміналістичні засоби попередження злочинів

Тема 15. Криміналістична техніка в профілактично-попереджувальних заходах

Питання для самоконтролю

1. Дайте визначення поняття “пошукові прилади”.
2. Назвіть види пошукових приладів, які застосовують з метою відшукування знарядь, що використовувалися правопорушниками при підготовці й здійсненні злочинів та інших предметів, що можуть мати доказне значення.
3. Схарактеризуйте призначення індукційного напівпровідного металошукача “ІМ П”, який може бути використаний як при проведенні слідчих дій, так і при здійсненні оперативно-розшукових заходів.
4. Назвіть максимальну глибину на якій розшукувані предмети можуть бути виявлені в ґрунті або в інших щільних середовищах та воді.
5. Назвіть мінімальну відстань між двома металошукачами, які можуть застосовуватися одночасно при пошуку різних предметів, для виключення взаємного впливу їхніх магнітних полів.
6. Схарактеризуйте можливості приладу С-70 для відшукування різних слідів з урахуванням його конституційних функцій.
7. Схарактеризуйте принципи дії індуктивного напівпровідного металошукача “ІМП”.
8. Розкрийте відмінності складання металошукача для роботи в положенні “лежачи” і в положенні “стоячи”.
9. Схарактеризуйте тактику застосування металошукача у тих випадках, коли виникає необхідність вести пошук на місцевості.

переговорні пристрої, оглядові пристосування, контрольно-пропускні засоби та ін.

- з) усі відповіді правильні;
 - и) усі відповіді неправильні;
 - і) не всі відповіді правильні.
2. Науково-технічні засоби профілактики правопорушень використовуються по таких основних напрямках:
 - а) виявлення причин і умов, що сприяють здійсненню злочинів;
 - б) усунення цих причин і умов;
 - в) здійснення виховного впливу на широкую аудиторію і конкретних схильних до правопорушень осіб, створення обстановки нетерпимості до людини, що робить антигромадські вчинки;
 - г) правова пропаганда, популяризація діяльності співробітників органів внутрішніх справ та громадськості в боротьбі зі злочинністю;
 - д) формування суспільної думки про невідворотність покарання за вчинений злочин;
 - е) виявлення осіб, що замишляють злочин або готуються до нього;
 - є) створення на об'єктах збереження матеріальних цінностей умов, що перешкоджають або виключають можливість досягнення злочинного результату;
 - ж) усі відповіді правильні;
 - з) усі відповіді неправильні;
 - и) не всі відповіді правильні.
 3. План є основним організаційним документом, тому у ньому варто визначити:
 - а) роль конкретних науково-технічних засобів профілактики;
 - б) забезпечення запланованого заходу необхідним комплексом технічних засобів;
 - в) заходи для створення необхідного резерву окремих видів технічних засобів;
 - г) заходи, що забезпечують можливість маневрування технічними засобами;
 - д) головний напрямок, на якому варто зосередити застосування технічних засобів;

- е) заходи для створення сприятливих умов для застосування технічних засобів;
- є) призначення часу проведення і відповідальних виконавців заходів;
- ж) методи контролю за діяльністю суб'єктів застосування технічних засобів;
- з) усі відповіді правильні;
- и) не всі відповіді правильні;
- і) усі відповіді неправильні.

Література [20; 21; 22; 30; 33; 34]

Тема 3. Технічний, тактичний і методичний аспекти застосування науково-технічних засобів профілактики правопорушень

Питання для самоконтролю

1. Складові системи науково-технічних засобів профілактики, як розподілу курсу профілактики правопорушень.
2. Джерела науково-технічних засобів профілактики правопорушень.
3. Завдання техніки для профілактики правопорушень, як розділу профілактики злочинів.
4. Система наукових засад тактики застосування науково-технічних засобів профілактики правопорушень.
5. Принципи тактики застосування науково-технічних засобів профілактики правопорушень.
6. Використання науково-технічних засобів профілактики правопорушень для здійснення психологічного впливу на особу профілактики.
7. Тактичні рекомендації з організації та планування і визначення лінії поведінки осіб, які застосовують науково-технічні засоби профілактики правопорушень.
8. Основні методи застосування науково-технічних засобів, які використовує працівник органів внутрішніх справ в умовах індивідуальної профілактики правопорушень.
9. Місце науково-технічних засобів профілактики правопорушень в попередженні злочинів.

- д) забезпечує подання команд при ліквідації наслідків великих виробничих аварій і катастроф;
- е) забезпечує падання команд при виході громадян зі стадіонів в метро під час закінчення матчів та інших умовах охорони громадського порядку;
- є) усі відповіді неправильні;
- ж) усі відповіді неправильні;
- з) окремі відповіді неправильні.

2. Розрізняють такі конструктивні і тактико-технічні дані електромегафону ЕМ-1:

- а) диференціальний електромагнітний мікрофон ДЕМШ-1;
- б) рупорний електродинамічний підсилювач мови;
- в) блок електроживлення (6 сухих елементів електроживлення КБС-Х-0,7);
- г) напруга 12 в;
- д) вага з блоком електроживлення — 2,8 кг;
- е) потужність звукопідсилювача — 4Вт;
- є) тривалість роботи — 1,5 години;
- ж) дальність дії — 200–300 м;
- з) усі відповіді неправильні;
- и) окремі відповіді неправильні;
- і) усі відповіді неправильні.

3. Фактори, що обумовлюють дію мікрофону:

- а) звукові хвилі повітря впливають на діафрагму диференційованого електромагнітного мікрофону і викликають її рух;
- б) діафрагма коливається між полюсами магнітної системи;
- в) магнітний потік змінюється в такт цим коливанням;
- г) при наближенні діафрагми до одного з полюсів магнітний опір магнітного кола зменшується, що збільшує магнітний потік в цьому колі, а у другому магнітному колі магнітний потік зменшується;
- д) звукові хвилі впливають на діафрагму по обидва боки;
- е) коливання обумовлені різницею звукових текстів, тому пристрій не сприймає звукових коливань, які виходять від віддалених джерел звуку тому, що немає різниці звукових тисків, які діють по обидва боки діафрагми мікрофона;
- є) цим пояснюється значна шумостійкість мікрофону;
- ж) усі відповіді неправильні;

Практичні завдання

Завдання 1.

1. Охарактеризуйте будову пересувних гучномовних установок ГУ-10, ГУ-20, які встановлюють на вантажівках, легкових автомобілях, катерах.
2. Що таке підсилювач потужності електричних коливань?
3. Визначте призначення поворотного механізму гучномовної установки.
4. Назвіть декілька джерел мовлення гучномовного пристрою ГУ-20.
5. Назвіть призначення ларингофону і схарактеризуйте фізичні основи його роботи.
6. Визначіть призначення гучномовного устаткування ГР-1.

Завдання 2.

1. Підготуйте реферат за темою “Пересувне гучномовне устаткування ГУ-10, ГУ-20”.
2. Підготуйте реферат за темою “Гучномовна апаратура та правила її застосування”.
3. Підготуйте реферат за темою “Гучномовна апаратура і її застосування в охороні громадського порядку та в особливих умовах проведення спецоперації”.

Тестові завдання

Із запропонованих варіантів виберіть правильну відповідь:

1. Застосування підсилювачів мови в охороні громадського порядку під час проведення масових заходів у місцях і населених пунктах, а також в особливих умовах та на комунікаціях руху сприяє розв'язанню таких основних завдань:
 - а) забезпечення подання команд на відстані в особливих умовах, коли виникає необхідність примусити злочинця до припинення протиправних дій;
 - б) забезпечує подання команд щодо розблокування затворів на комунікаціях руху;
 - в) забезпечує управління організованого виходу громадян з території, яке охопило полум'я;
 - г) забезпечує подання команд співробітниками транспортної міліції при затриманні озброєних злочинців, що пересуваються на катерах в разі прориву із заблокованої акваторії;

10. Організаційно-тактичні особливості використання оперативної, спеціальної і криміналістичної техніки в профілактиці правопорушень.

Практичні завдання

1. Наведіть різні погляди щодо виникнення засобів і методів профілактики правопорушень.
2. Зазначте відмінності поняття “науково-технічні засоби профілактики правопорушень” і “криміналістична техніка” у розслідуванні злочинів.
3. Охарактеризуйте основні форми застосування науково-технічних засобів профілактики правопорушень.
4. Наведіть загальні правові засади використання науково-технічних засобів, які застосовуються в профілактиці правопорушень.
5. Зазначте, за якою схемою доцільно відображати використання науково-технічних засобів у ході реалізації профілактичних заходів.
6. Охарактеризуйте вимоги, яких необхідно дотримуватися при оформленні результатів застосування науково-технічних засобів, позаяк вони забезпечують психологічний вплив на особу профілактики.
7. Підготуйте реферат за темою “Поняття, завдання та джерела “науково-технічних засобів профілактики правопорушень”.
8. Підготуйте реферат за темою “Класифікація науково-технічних засобів профілактики правопорушень”.
9. Підготуйте реферат за темою “Використання органами внутрішніх справ науково-технічних засобів профілактики правопорушень під час реалізації комплексної операції з метою здійснення профілактичної діяльності”.

Тестові завдання

Зазначте правильну відповідь.

1. Науково-технічні засоби профілактики доцільно класифікувати за видами профілактичних завдань:
 - а) технічні засоби і методи для виявлення умов, які сприяли вчиненню чи приховуванню злочинів;
 - б) технічні засоби і методи захисту об'єктів від злочинних посягань;

- в) технічні засоби й методи для перешкоджання вчинення злочину;
 - г) захисні заходи;
 - д) технічні засоби, що створюють умови для виникнення на місці вчинення злочинів додаткових слідів;
 - е) технічні засоби й методи отримання інформації про злочини що готуються (засоби оперативно-розшукової діяльності, як наприклад, зняття інформації з лінії зв'язку).
 - є) технічні засоби й методи активного психологічного впливу на осіб, схильних до вчинення правопорушень (наприклад, встановлення спостережних телевізійних систем).
 - ж) усі відповіді правильні;
 - з) усі відповіді неправильні;
 - и) окремі відповіді неправильні.
2. До науково-технічних засобів, які використовують у профілактиці злочинів, можна віднести:
- а) централізовані системи технічних засобів охоронної сигналізації;
 - б) технічні засоби освітлення;
 - в) кодові замки;
 - г) засоби посилення захисту окремих перешкод;
 - д) спеціальні переговорні пристрої;
 - е) оглядові пристосування;
 - є) контрольно-пропускні засоби;
 - ж) адресні охоронні оповіщувачі;
 - з) системи відеоспостереження;
 - и) усі відповіді правильні;
 - і) не всі відповіді правильні;
 - ї) усі відповіді неправильні.
3. У планах проведення профілактичних заходів, якими під час їх реалізації передбачається застосування конкретних технічних засобів, варто визначити:
- а) методи контролю за діяльністю суб'єктів застосування технічних засобів;
 - б) головний напрямок, на якому варто зосередити застосування науково-технічних засобів профілактики правопорушень;

- ї) усі відповіді неправильні;
 - й) не всі відповіді правильні.
3. Об'єктами судово-оперативної фотозйомки є:
- а) місцевість;
 - б) приміщення;
 - в) окремі ділянки;
 - г) предмети;
 - д) сліди;
 - е) трупи;
 - є) живі особи;
 - ж) окремі дії учасників слідчих дій;
 - з) результати слідчих дій;
 - и) усі відповіді правильні;
 - і) усі відповіді неправильні;
 - ї) не всі відповіді правильні.

Література [4; 5; 6; 8; 12; 17; 19; 30; 33; 34]

Тема 13. Застосування науково-технічних засобів і методів в індивідуальній профілактиці злочинів на побутовому ґрунті

Питання для самоконтролю

1. Призначення засобів підсилювання мови при виконанні службових завдань працівниками міліції.
2. Фізичні та технічні основи роботи звукопідсилюючої апаратури.
3. Цілі застосування підсилювачів мови у профілактиці правопорушень, охорони громадського порядку під час проведення масових заходів у місцях і населених пунктах (демонстрації, фестивалі, мітинги тощо)
4. Схарактеризуйте конструктивні елементи переносного електромегафону ЕМ-2
5. Назвіть призначення рупору.
6. Фізичні основи роботи диференціального електромагнітного мікрофону ДЕМШ-1
7. Фізичні основи роботи рупорного електродинамічного підсилювача мови.
8. Визначте фізичні особливості процесу забезпечення високої шумостійкості мікрофону ДЕМШ-1.

в службових приміщеннях правоохоронних органів і складається з наступних вузлів:

- а) фотокамери;
 - б) приладу електронно-імпульсного фотоспалаху;
 - в) редуктора для автоматичного перемотування плівки і взводу затвора фотоапарата;
 - г) пульта оператора;
 - д) тумблера подачі електроживлення на установку;
 - е) сигнальні лампочки — зелена і червона;
 - є) двигуна установки;
 - ж) усі відповіді правильні;
 - з) усі відповіді неправильні;
 - і) не всі відповіді правильні.
2. Підготовка установки “С-64” до фотографування, здійснюється в наступній послідовності:
- а) перемикач напруги встановлюється на 110 або 220, після чого установка вмикається в електромережу;
 - б) документ міститься на предметний столик у відповідності його розмірам;
 - в) штанга установки ставиться у вертикальне положення, кронштейн з фотокамерою за допомогою ручки встановлюється проти цифри, що позначає номер прямокутника у якому розмістився документ; після сполучення трикутної відмітки на кронштейні із цифрами на штанзі, фотокамера відводиться на себе до упору;
 - г) шкала положень об’єктива сполучається з індексом на його оправі за правилами наведення на різкість;
 - д) встановлюється відповідна діафрагма й витримка;
 - е) на фотокамері встановлюється касета з плівкою, фотоплівка пропускається через фільтровий канал фотокамери і закріплюється в прийомній касеті;
 - є) у різьбовий отвір маховика взводу затвора вкручується спусковий тросик;
 - ж) лічильник кадрів встановлюється на “0”;
 - з) важіль блокування заводного механізму фотокамери встановлюється в потрібне положення;
 - и) після проведення перерахованих операцій, здійснюється фотографування документів;
 - і) усі відповіді правильні;

- в) призначення відповідальних за застосування відповідних науково-технічних засобів;
- г) порядок постачання окремих видів техніки, апаратури і матеріалів;
- д) створення груп, на які покладається застосування технічних засобів профілактики правопорушень.

Література [6; 14; 30; 33; 34; 42]

Тема 4. Прийоми і методи непроцесуального використання криміналістичної та оперативної техніки в цілях інформаційного забезпечення профілактичної діяльності

Питання для самоконтролю

1. Сучасні можливості фіксування візуальної інформації у практиці профілактики правопорушень за допомогою науково-технічних засобів.
2. Сфера застосування даних, одержаних у результаті застосування науково-технічних засобів у процесі профілактики правопорушень.
3. Загальна характеристика фото- та кінозйомки, звуко- та відеозапису в профілактиці правопорушень.
4. Засоби, методи і прийоми криміналістичного відеозапису при здійсненні окремих профілактичних заходів.
5. Специфіка застосування криміналістичної фотографії і відеозапису в профілактичній діяльності.
6. Технологія складання і зміст плану-сценарію профілактичних дій з використанням відеозапису.
7. Тактико-технічні прийоми одержання за допомогою технічних засобів фіксованих даних про правопорушення осіб і застосування певних відомостей задля активного психологічного впливу на особу профілактики.
8. Значення профілактичної діяльності серед неповнолітніх, науково-технічних засобів і методів, які використовують для виявлення фактів, що сприяють вчиненню злочинів.
9. Місце результатів експлуатації науково-технічних засобів фіксації інформації в процесі профілактики злочинів.

Практичні завдання

1. Охарактеризуйте матеріально-технічне та інформаційне забезпечення профілактичної діяльності правоохоронних органів.
2. Зазначте методи застосування науково-технічних засобів задля профілактики побутових правопорушень.
3. Обґрунтуйте, чому дані, одержані в результаті застосування науково-технічних засобів можуть бути використані як інформаційна база для проведення профілактичних заходів.
4. Обґрунтуйте, чому дані, одержані в результаті застосування науково-технічних засобів забезпечують найвищий рівень визначення їх достовірності.
5. Охарактеризуйте, чому психологічний вплив даних, одержаних шляхом застосування науково-технічних засобів сприяє формуванню внутрішнього переконання особи профілактики.
6. Обґрунтуйте, чому введення в профілактичний процес даних, одержаних в результаті застосування науково-технічних засобів під час проведення негласних оперативно-розшукових заходів здійснюється не враховуючи умову подання інформації про технічні характеристики, способи та суб'єктів їх використання.
7. Обґрунтуйте, чому застосування науково-технічних засобів у боротьбі зі злочинністю взагалі та у профілактиці правопорушень зокрема, повинно здійснюватися у суворій відповідності до нормативних положень Конституції України.
8. Охарактеризуйте правові засади використання науково-технічних засобів профілактики правопорушень.
9. Охарактеризуйте методи і прийоми організаційно-технічного характеру задля обстеження технічного стану об'єктів збереження матеріальних цінностей.

Тестові завдання

Зазначте правильну відповідь:

1. Для виявлення порушень правил продажу спиртних напоїв та інших товарів, застосовують науково-технічні засоби фіксації образотворчої інформації і відтворення усного мовлення. При підготовці до їх застосування треба:
 - а) визначити момент здійснення фіксації;
 - б) намітити, хто після фіксації повинен бути опитаний у зв'язку з виявленим порушенням;

6. Специфіка застосування спеціальних мікрофотоапаратів РК-420, РК-345, РК 1700, РК 1565 з мікрооб'єктивами і ендоскопів.
7. З'ясуйте принцип роботи пристрою типу ДМ-18, які застосовують для виявлення прихованого відеоспостереження.
8. Межі допустимості використання органом дізнання судово-оперативної фотографії й відеозапису для фіксування злочинних дій та права співробітників служб безпеки підприємств, самостійно збирати доказову інформацію, використовуючи загальнодоступну побутову техніку в таких ситуаціях.

Практичні завдання

Завдання 1.

Підготуйте письмові відповіді на наступні запитання:

- 1) Охарактеризуйте спеціальний пристрій “Фотоснайпер”.
- 2) Визначте призначення телеоб'єктивів для зйомки об'єктів.
- 3) Перерахуйте основні елементи конструкції телеоб'єктивів і характеристики “МТ-1000”, “МТО-500” (кут поля зору об'єктива, фокуса відстань, вага, габарити)
- 4) Визначте призначення подовжувальних (перехідних) кілець, які нагвинчуються між корпусом фотоапарата й об'єктивом.
- 5) Охарактеризуйте призначення і склад репродукційного приладу “С-64”.
- 6) Охарактеризуйте призначення малогабаритного репродукційного приладу “С-111” на базі фотоапарата “Київ-Вега”.

Завдання 2.

1. Підготуйте реферат на тему “Судово-оперативна фотозйомка”.
2. Підготуйте реферат на тему “Поняття, завдання та значення судово-оперативної фотографії під час здійснення оперативно-профілактичних заходів”.
3. Підготуйте реферат на тему “Особливості відеозапису у ході спостереження за об'єктом”.

Тестові завдання

Із запропонованих варіантів виберіть правильну відповідь:

1. Спеціальний прилад “Чергова камера” — це напівавтоматична установка для багаторазової фотозйомки осіб та їхніх дій

- сигналу на пульта централізованого спостереження і на пульта ДСО, а також підсистеми автоматичного пожежегасіння і підсистеми мовного сповіщення про пожежу;
- д) структурована кабельна система для локальної обчислювальної мережі;
 - е) усі відповіді правильні;
 - є) усі відповіді неправильні;
 - ж) не усі відповіді правильні.

Література [20; 21; 29; 30; 33; 34; 42]

Змістовий модуль III. Криміналістичні засоби попередження злочинів

Тема 11. Теоретико-правові засади застосування науково-технічних засобів в індивідуальній профілактиці злочинів

Відповідно до програми курсу, самостійне вивчення студентами цієї теми не передбачається.

Тема 12. Проведення конкретних оперативно-профілактичних заходів для збирання і фіксації орієнтувальної інформації з метою запобігання протиправних дій особами, від яких можна чекати вчинення злочинів

Питання для самоконтролю

1. Дайте визначення поняття “судово-оперативна фотографія”.
2. Розкрийте можливості застосування судово-оперативної фотографії під час проведення оперативно-розшукових заходів.
3. Визначте цілі негласної фотозйомки.
4. Назвіть основні методи судово-оперативної фотографії.
5. Визначте базові характеристики відеоапаратури, яку використовують в галузі прихованого спостереження (відстань відеотрансляції, віддалене керування відеосистемою за допомогою кодового радіосигналу; тип електронної трубки залежно від умов освітлення: нормальне, середнє, незначне, в повній темноті; розміри відеокамери OSV-24 “око шпигуна”, вигляд відеокамери OVS-6 виробництва Knowledge Express.

- в) вчасно розробити питання, що мають бути задані торговельному працівнику, який порушив правила продажу спиртних напоїв;
 - г) розробити питання, які мають бути задані покупцю;
 - д) розробити питання, які мають бути задані особам, що були присутніми при порушенні;
 - е) знати, який тактичний прийом варто застосовувати для фіксації відповідей;
 - є) використовувати фрагментарний або цілісний способи звукозапису;
 - ж) забезпечувати гласність фотографіям, фонограмам, що підтверджують виявленні недоліки;
 - з) усі відповіді правильні;
 - и) усі відповіді неправильні;
 - і) не всі відповіді неправильні.
2. За об'єктами, що складають оперативний інтерес можна спостерігати за допомогою телевізійних систем, які встановлені в:
 - а) місцях скупчення громадян;
 - б) великих універсальних магазинах;
 - в) залізничних вузлах;
 - г) морських і річкових вокзалах;
 - д) міських площах;
 - е) усі відповіді правильні;
 - є) усі відповіді неправильні;
 - ж) не всі відповіді неправильні.
 3. В індивідуальній профілактиці фактичні дані, одержувані за допомогою технічних засобів, відіграють різну роль, зокрема:
 - а) інформації, що орієнтує;
 - б) інформації, що забезпечує вибір необхідних форм і методів профілактичної діяльності;
 - в) документів, прикладених до матеріалів справ про адміністративну відповідальність;
 - г) засобів морального впливу;
 - д) інформації універсального значення;
 - е) усі відповіді правильні;
 - є) усі відповіді неправильні;
 - ж) не всі відповіді неправильні.

Література [4; 6; 14; 16; 18; 19; 20; 33]

Тема 6. Організація застосування науково-технічних засобів і методів з метою профілактики злочинів

Питання для самоконтролю

1. Складовими системам спеціальної техніки, яка використовується у тому або іншому напрямку діяльності правоохоронних органів.
2. Завдання спеціальної техніки, яку застосовують в забезпеченні корпоративної безпеки і підприємницької діяльності.
3. Що визначає термін “спеціальна техніка” і “спеціальні засоби”?
4. Процесуальне оформлення використання спеціальних технічних засобів в оперативно-службовій діяльності правоохоронних органів і попередженні злочинів силами служб безпеки компаній та підприємств.
5. Правові засади використання спеціальної апаратури під час проведення оперативно-розшукових заходів, пошукових приладів, засобів магнітного звукозапису та технічних засобів, які забезпечують управлінську діяльність органів внутрішніх справ.
6. Завдання, які вирішуються працівниками служб безпеки підприємства за допомогою застосування спеціальної техніки.
7. Критерії присутності та використання технічних засобів і методів працівниками служб недержавної системи безпеки підприємства.
8. Класифікація засобів і методів спеціальної техніки, які використовуються працівниками служб безпеки підприємств для створення умов, що перешкоджають скоєнню злочинів і фіксації фактів протиправної поведінки громадян у відношенні персоналу, фірми, постачальників, клієнтів, злочинних посягань на майно та інше.
9. Загальні та спеціальні завдання курсу “Спеціальна техніка”.

Практичні завдання

Завдання 1.

1. Сформуйте власну модель поняття науково-технічні засоби профілактики правопорушень.
2. Зазначте обставини, які дозволяють відносити технічні засоби, що використовуються співробітниками органів дізнання в оперативно-розшуковій діяльності до оперативної техніки.

Завдання 2.

1. Підготуйте реферат за темою “Поняття, завдання та функції охоронної сигналізації”.
2. Підготуйте реферат за темою “Класифікація засобів і методів охоронної сигналізації”.
3. Підготуйте реферат за темою “Електронні засоби радіочастотної ідентифікації та їх види”.

Тестові завдання

Із запропонованих варіантів виберіть правильну відповідь:

1. Електронні засоби радіочастотної ідентифікації мають досить широкий діапазон сфер застосування:
 - а) контроль залізничних вагонів;
 - б) контроль автомобілів;
 - в) конвеєрні потокові лінії;
 - г) ідентифікація персоналу за допомогою ідентифікаційної карти, що є основним елементом безконтактних ідентифікаційних засобів і являє собою спеціально організовану електронну пам'ять;
 - д) сортування авіабагажу;
 - е) сортування посилок;
 - є) платіжні системи;
 - ж) усі відповіді правильні;
 - з) усі відповіді неправильні;
 - и) не всі відповіді правильні.
2. До складу інтегрованого комплексу безпеки “Інспектор+” і взаємопов'язаних з ним систем входять:
 - а) системи інтелектуального багатоканального цифрового відео- і синхронного аудіоконтролю;
 - б) система контролю і управління доступом (СКУД), в якій застосовується Proximity-картки з функцією пропуску і для ідентифікації особи, а також засоби зважування людей й устаткування та біометричної ідентифікації;
 - в) система охоронної сигналізації з підсистемою охорони периметру, з можливістю організації цілодобового поста централізованого спостереження і подання сигналу тривоги на пульта державної служби охорони;
 - г) система пожежної автоматики, яка складається з підсистеми автоматичної пожежної сигналізації, що забезпечує подання

Тема 10. Створення за допомогою науково-технічних засобів і методів об'єктивних умов, що ускладнюють реалізацію злочинних намірів на об'єктах зберігання товарно-матеріальних і грошових цінностей

Питання для самоконтролю

1. Поняття спеціальної охоронної техніки.
2. Завдання спеціальної охоронної техніки.
3. Класифікація технічних засобів спеціальної охоронної техніки за принципом дії.
4. Конструктивні вузли технічного засобу попереджувальної охоронної сигналізації.
5. Сучасні системи та прилади спеціальної охоронної техніки, які найчастіше застосовуються працівниками підрозділів служби безпеки підприємств у процесі захисту об'єктів від злочинних посягань.
6. Методи застосування спеціальних технічних засобів з контролю території, які можуть фіксувати обставини у приміщення і навколо контрольно-пропускного пункту.
7. Сутність методу охорони межі і території об'єкта на базі системи відеоспостереження з комп'ютерним зором "ORWELL-2K".
8. Конструктивні особливості зчитувачів систем контролю санкціонованого доступу.
9. Зміст нової концепції Mul-T-Lock, побудованої на базі технологічної Interactive CLIQ.
10. Заходи протипожежного захисту щодо виявлення у будівлі, споруді можливого підвищення температури вище встановлених параметрів.

Практичні завдання

Завдання 1.

1. Які, на вашу думку, системи контролю доступу — механічні або електронні, не лише захищають від грубого злому вуличних дверей, але й дозволяють здійснювати оперативне керування доступом, а також здійснити моніторинг подій у системі.
2. Охарактеризуйте принцип дії системи контролю керування доступом за технологією Mul-T-Lock Interactive CLIQ.

3. Схарактеризуйте основні форми застосування оперативної техніки, за допомогою якої виявляють джерела інформації, здійснюють їх документування і фіксацію.
4. Ваші думки, погляди щодо віднесення за цільовим призначенням оперативної техніки до засобів польової криміналістики.
5. Визначте, чому застосування оперативної техніки провадиться головним чином до порушення кримінальної справи в ході оперативно-розшукової діяльності.
6. Окресліть головну відмінність криміналістичної техніки від оперативної в процесуальному і методичному аспектах.

Завдання 2.

1. Підготуйте реферат за темою "Поняття, завдання та джерела спеціальної техніки".
2. Підготуйте реферат за темою "Класифікація засобів і методів спеціальної техніки".
3. Підготуйте реферат за темою "Спеціальні засоби".

Тестові завдання

Із запропонованих варіантів виберіть правильну відповідь:

1. Комплекти оперативної техніки, які застосовують органи дізнання та оперативні працівники складається з таких портативних пошукових наборів і приладів:
 - а) металошукач "МО-Імпульс";
 - б) прилад "БМ" ("трупощукач") для визначення місць незаконного поховання біомаси;
 - в) магнітний піднімач "Спрут";
 - г) магнітний піднімач "МП-1";
 - д) "Арка", металодетектор контролю доступу людей на спеціальний об'єкт (аеропорт, кордон, підприємство);
 - е) прилад "Дискавері" (США) для пошуку кольорових металів;
 - є) оглядовий пристрій "Лоза";
 - ж) металошукач "Омуть-63";
 - з) прилад С-270 для провадження спостереження за різними об'єктами вночі;
 - и) цифрові фотокамери;
 - і) усі відповіді правильні;
 - ї) усі відповіді неправильні;
 - й) окремі відповіді неправильні.

2. У набір спеціальних засобів, що застосовуються службами безпеки компаній в сучасних умовах підприємницької діяльності для протистояння загрозам та небезпекам, які виникають у середовищі функціонування об'єкта входять:
- а) система пожежної сигналізації;
 - б) система екологічної сигналізації;
 - в) система охоронної сигналізації;
 - г) системи контролю керування доступом;
 - д) кольорові відеокамери, які працюють при слабкому або нестабільному освітленні в системі відеоспостереження;
 - е) цифрові відеомагнітофони для системи відеоспостереження;
 - є) моторні замки-замикаючі пристрої;
 - ж) безконтактні ідентифікаційні засоби – ідентифікаційні карти;
 - з) система багатокамерного телеспостереження з цифровою відеореєстрацією;
 - і) пристосування для прихованого маркування (нанесення міток на гроші, цінні папери та інші предмети);
 - й) системи біотермічного впізнання людини;
 - к) спеціальні люмінесцентні олівці, аерозолі-розпилювачі;
 - л) малогабаритні апарати магнітного запису;
 - м) усі відповіді правильні;
 - н) усі відповіді неправильні;
 - о) не усі відповіді правильні.

Література [12; 14; 19; 20; 30; 33; 34]

Тема 7. Особливості організаційної діяльності, що стосуються застосування технічних засобів у ході здійснення профілактичних операцій

Питання для самоконтролю

1. Поняття даних, одержаних у результаті застосування пошукової техніки, коли виникає необхідність знайти предмети, які можуть мати доказове значення.
2. Роль даних, одержаних у результаті застосування пошукової техніки у доведенні в кримінальному судочинстві.
3. Напрями використання даних, отриманих у результаті застосування спеціальних технічних засобів в процесі оперативно-розшукової діяльності.

- в) можливість передавати всім абонентам одночасно службову інформацію з робочого місця другого апарата у випадку застосування симплексного підсилювача;
 - г) гучномовний зв'язок з будь-яким абонентом з робочого місця другого оператора у випадку застосування спеціального дуплексного підсилювача;
 - д) у випадку необхідності, можливе тимчасове утримання абонента;
 - е) усі відповіді правильні;
 - є) усі відповіді неправильні;
 - ж) окремі відповіді неправильні.
2. Польовий телефонний апарат ТАІ-43 може працювати по лініях провідного зв'язку типу:
- а) кабель П-275, що забезпечує дальність зв'язку від 10 до 12 км;
 - б) кабель П-274, що забезпечує дальність зв'язку від 20 до 25 км;
 - в) кабель П-271, що забезпечує дальність зв'язку до 100 км;
 - г) повітряні лінії зв'язку зі сталевих дротів для забезпечення дальності зв'язку від 150 до 200 км;
 - д) усі відповіді правильні;
 - е) усі відповіді неправильні;
 - є) не всі відповіді правильні.

Література [19; 21; 28; 30; 33; 34]

Змістовий модуль II. Використання органами внутрішніх справ науково-технічних засобів і методів в індивідуальній профілактиці злочинів

Тема 9. Особливості виявлення за допомогою науково-технічних засобів профілактики фактичних обставин, що сприяють формуванню злочинних задумів і полегшують їхнє здійснення

Відповідно до програми курсу, самостійне вивчення студентами цієї теми не передбачається.

Практичні завдання

Завдання 1.

1. Охарактеризуйте будову індуктора з частотою індукторного струму 15–25 гц.
2. Як здійснюється контроль посилення виклику в польового телефонного апарату ТАІ-43?
3. Визначте необхідність функціонування протимісцевої схеми в телефонному апараті ТАІ-43?
4. Визначте порядок ведення перевірки справності телефонного апарату ТАІ-43.
5. Яка існує схема організації телефонної лінії мережі для забезпечення зв'язку зовнішніх постів, телефонні апарати яких ввімкнено в абонентські лінії станції ручного обслуговування?
6. На якій відстані забезпечується чутність за допомогою застосування постового міліцейського телефонного апарату (ПМТА)?
7. За допомогою яких ліній вмикають абонентів до комутатору оперативного зв'язку КОС-22М (двох- чи трьохдротовими лініями)?
8. Скільки робочих місць має комутатор КОС-22М?
9. Яке електроживлення (постійної або змінної напруги) застосовують у комутаторі?
10. Охарактеризуйте, для чого здійснюють тимчасове утримання абонента викликаного по з'єднувальній лінії з відключенням його від шин операторів?

Завдання 2.

1. Підготуйте реферат за темою “Поняття, завдання та джерела науково-технічних засобів профілактики правопорушень”.
2. Підготуйте реферат за темою “Класифікація засобів і методів профілактики правопорушень”.
3. Підготуйте реферат за темою “Технічні засоби попередження злочинів”.

Тестові завдання

Із запропонованих варіантів виберіть правильну відповідь:

1. Комутатор КОС 22М забезпечує:
 - а) посилення викликання абоненту і розмову з ним;
 - б) одночасну розмову з двома-трьома абонентами з двох робочих місць не підсилюючи її;

4. Умови введення в кримінальний процес даних, одержаних у результаті застосування технічних засобів, фіксації інформації під час проведення таємних оперативно-розшукових заходів.
5. Способи використання даних, одержаних у результаті таємного застосування спеціальної техніки у разі неможливості введення у кримінальне судочинство інформації про технічні характеристики спеціальних технічних засобів фіксації за умовами способу та об'єкту їх виконання.
6. Порядок надання результатів застосування спеціальних технічних засобів органу дізнання, слідчому або суду.
7. Характеристика матеріальної форми даних, одержаних у результаті застосування науково-технічних засобів у кримінальному процесі, що має значення для кримінального судочинства.
8. Інформаційний сенс та інформаційна цінність даних, добутих в результаті застосування спеціальних технічних засобів, у виявленні та розслідуванні злочинів.
9. Можливість відображення в даних, добутих в результаті застосування спеціальних технічних засобів, що мають значення для встановлення певних обставин з метою правильного вирішення кримінальної справи.
10. Функції науково-технічних засобів, які використовуються у кримінальному судочинстві.

Практичні завдання

Завдання 1.

1. Чому залишившись не зафіксованою, не закріпленою на певному матеріальному носії інформація про об'єкт пошуку у вигляді даних про нього, втрачає властивість бути використаною у подальшій кримінально-процесуальній діяльності.
2. У якій матеріальній формі закріплюється перенесена на технічний засіб фіксуюча інформація, тобто у вигляді якого джерела?
3. Обґрунтуйте, що є більш правомірним в плані смислового навантаження, вживання поняття “відомості” або “наслідки застосування науково-технічних засобів”?
4. Що є результатом експлуатації певних властивостей науково-технічних засобів, саме “дані” або “відомості”?
5. Чому сприяють у кримінальному судочинстві засоби спеціальної техніки?

6. Які відносно самостійні види функцій науково-технічних засобів дає можливість виділити реалізацію пошуково-пізнавальної діяльності із застосуванням спеціальної техніки.
7. Визначте конструктивну функцію науково-технічних засобів у процесі втілення злочинів.
8. Які засоби застосовуються для реалізації завдань функції моделювання у технічній базі?
9. Назвіть засоби, що сприяють виявленню джерел доказової інформації?
10. Назвіть випадки, у яких подання доказів у вигляді даних, одержаних в умовах “побутового” або “видаткового” використання тих чи інших науково-технічних засобів фіксації інформації, може розглядатися як джерело даних, які можуть бути безпосередньо використані у процесі доказу.

Тестові завдання

Зазначте правильну відповідь:

1. Розглядаючи дані, одержані в результаті застосування науково-технічних засобів, як один із можливих елементів фактичної бази формування та висунення версій відносно об’єктивної сторони злочину є підстава стверджувати, що на їхній основі можуть бути висунуті версії про:
 - а) місце вчинення злочину;
 - б) час вчинення злочину;
 - в) обставини вчинення злочину;
 - г) знаряддя злочину;
 - д) зброю, використану під час вчинення злочину;
 - е) спосіб вчинення злочину;
 - є) суспільно небезпечне діяння;
 - ж) суспільно небезпечні наслідки;
 - з) усі відповіді правильні;
 - и) усі відповіді неправильні;
 - і) не усі відповіді правильні.
2. Застосування даних, одержаних у результаті застосування науково-технічних засобів у процесі розслідування злочинів, дають можливість окреслити напрями їх використання у процесі виявлення злочинів та доказування по кримінальних справах:
 - а) виявлення для ідентифікації;
 - б) з діагностичною метою;

- в) для моделювання;
- г) з метою побудови і використання версій;
- д) для планування розслідування кримінальної справи;
- е) для профілактики злочинів;
- є) використання в оперативно-розшуковій діяльності;
- ж) усі відповіді правильні;
- з) усі відповіді неправильні;
- и) не всі відповіді правильні

Література [4; 19; 20; 21; 28; 30; 33; 34]

Тема 8. Особливості організації і застосування в профілактиці злочинів технічних можливостей відомств, що не входять у систему правоохоронних органів

Питання для самоконтролю

1. Дайте визначення поняття “Лінія провідного телефонного зв’язку”.
2. Назвіть прийняту в останні роки класифікацію провідного зв’язку.
3. Поняття лінії низькочастотного телефонного зв’язку.
4. Охарактеризуйте види систем телефонування, на які поділяються телефонний зв’язок з урахуванням джерел електроживленням.
5. Назвіть переваги телефонування із застосуванням центральної батареї електроживлення, яка встановлюється в приміщенні телефонної станції.
6. Організація провідного телефонного зв’язку по системі центральної батареї електроживлення.
7. Лінійно-ступінчаста схема організації внутрішнього зв’язку з підрозділами органів внутрішніх справ.
8. Променева схема організації телефонного зв’язку по проводах високочастотної телефонії.
9. Сутність протимісцевої схеми підключення польового телефонного апарату ТАІ-43 до двопровідної лінії зв’язку.
10. Призначення телефонного апарату (ТАП) при несенні служби к складі наряду міліції — пост охорони об’єкта.